

Činnost notáře v řízení o pozůstalosti

Abstrakt

Tato rigorózní práce byla vypracována s cílem poskytnout praktický přehled jednotlivých nástrojů, které soudní komisař užívá při předběžném šetření v řízení o pozůstalosti a poukázat na jejich výhody či nedostatky. Nejedná se o přehled komplexní, neboť hlavní pozornost je zaměřena na jednotlivé evidence, informační systémy a seznamy, s jejichž pomocí soudní komisař zjišťuje údaje nezbytné pro postup v řízení a vydání rozhodnutí ve věci samé. Téma práce „Činnost notáře v řízení o pozůstalosti“ se zaměřením na šetření v jednotlivých evidencích dostupných soudnímu komisaři tak reflektuje skokový nárůst evidencí užívaných soudním komisařem, ke kterému došlo za období posledních deseti let.

V úvodu jsou vymezeny jednotlivé kapitoly rigorózní práce. Proto, aby mohlo být přistoupeno k samotnému vymezení evidencí, jejich rozboru a vyhodnocení, bylo považováno za nezbytné nejprve definovat pojem notář, notářský úřad, zástupce notáře, náhradník notáře a dále pojem notářská kancelář a pracovníci notáře. Za účelem vymezení činnosti notáře jako soudního komisaře vůči ostatním notářským činnostem byly popsány druhy notářské činnosti s rozdělením na notářskou činnost veřejnou a soukromou. Důraz byl kladen na úkony notáře v rámci notářské činnosti veřejné, proto se práce dále zabývá veřejnými listinami v obecném pojetí a následně notářskými zápisy o právním jednání, zvláštními případy notářských zápisů o právním jednání, notářskými zápisy o právně významných skutečnostech a prohlášeních a ověřovacími doložkami. Samotná kapitola je pak věnována soudním komisariátu, kde je kromě historického vývoje soudního komisariátu a dědického práva na našem území popsán i celý procedurální postup v řízení o pozůstalosti. Nosnou část práce představují poslední tři kapitoly obsahující konkrétní nástroje užívané při šetření soudního komisaře. Zde jsou uvedeny jednotlivé evidence, informační systémy a seznamy rozdělené podle jejich využití při opatřování údajů o zůstaviteli a osobách dědiců, o dědickém titulu a pozůstalostním jmění. Jedná se zejména o informační systém evidence obyvatel, Obchodní rejstřík, Živnostenský rejstřík, Insolvenční rejstřík, Centrální evidence exekucí, informační systém datových schránek, Evidence právních jednání pro případ smrti, Evidence listin o manželském majetkovém režimu, informační systém katastru nemovitostí, evidence Centrálního depozitáře

cenných papírů aj. Tyto nástroje jsou vymezeny co do obsahu a funkce s uvedením jejich výhod a případných nedostatků. V závěru práce jsou vyhodnoceny výsledky vlastního zpracování tématu a shrnuty názory a stanoviska autora s návrhy de lege ferenda, které jsou obsaženy v jednotlivých částech práce.

Klíčová slova: notář, notářská činnost, soudní komisař, pozůstalost, evidence